

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES
[ELEANOR SHARPSTON] SECINĀJUMI,
sniegti 2015. gada 16. jūlijā¹

Lieta C-73/14

**Eiropas Savienības Padome
pret**

Eiropas Komisiju

(Rakstisks ziņojums, ko Komisija Eiropas Savienības vārdā ir iesniegusi Starptautiskajā Jūras tiesību tribunālā — LES 13. panta 2. punkts, 16. panta 1. punkts un 17. panta 1. punkts — LESD 218. panta 9. punkts un 335. pants — Eiropas Savienības ārējā pārstāvība — Padomes pilnvaru pārkāpums — Lojāla sadarbība — LESD 263. pants — Pieņemamība)

1. 2013. gada 29. novembrī Eiropas Komisija Eiropas Savienības (turpmāk tekstā – “ES”) vārdā iesniedza rakstisku ziņojumu Starptautiskajā Jūras tiesību tribunālā (turpmāk tekstā – “ITLOS”) par šīs tiesas pieņemamo konsultatīvo slēdzienu.

2. Eiropas Savienības Padome lūdz atcelt “Komisijas 2013. gada 29. novembra lēmumu” iesniegt šādu ziņojumu. Padome, kuru atbalsta vairākas dalībvalstis, būtībā apgalvo, ka Komisijai būtu bijis jālūdz un jāsaņem Padomes apstiprinājums pirms rakstiska ziņojuma iesniegšanas ITLOS. Padome apgalvo, ka, nedarot, Komisija ir pārkāpusi LESD 218. panta 9. punktu un/vai LES 16. pantu (attiecīgi pirmā pamata pirmā un otrā daļa) un pilnīgas sadarbības pienākumu (otrais pamats). No savas puses Komisija apgalvo, ka tā bija kompetenta iesniegt šādu pārskatu bez Padomes apstiprinājuma un ka tā pilnībā sadarbojās ar Padomi.

3. Centrālais jautājums, par kuru diskutē puses, tādējādi attiecas uz tās ES iestādes identitāti, kurai uzticēts uzdevums izlemt par ES nostāju tiesu struktūrā, kas ir izveidota saskaņā ar starptautisku nolīgumu, kurā ES ir līgumslēdzēja puse.

4. Turpinājumā izskatīšu dažādus šī ļoti svarīgā jautājuma aspektus, bet man šķiet, ka Padomes prasība faktiski ir nepieņemama un būtu jānoraida, pamatojoties tikai uz minēto pamatu vien.

ITLOSreglamentējošie tiesību akti

5. Eiropas Savienība kopā ar tās dalībvalstīm ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijas (turpmāk tekstā – “Jūras tiesību konvencija”)² līgumslēdzēja puse.

6. ITLOS ir izveidots un reglamentēts Jūras tiesību konvencijā, it īpaši tās VI pielikumā, kurā ietverti ITLOS statūti.

1 — Oriģinālvaloda – angļu.

2 — Parakstīta Montegobejā [Montego Bay] 1982. gada 10. decembrī, 1833 UNTS 3. Jūras tiesību konvencija stājās spēkā 1994. gada 16. decembrī. Skat. Padomes 1998. gada 23. marta Lēmumu 98/392/EK par Eiropas Kopienas parakstīto ANO 1982. gada 10. decembra Jūras tiesību konvenciju un 1994. gada 28. jūlija Nolikumu par minētās konvencijas XI daļas īstenošanu (OV L 179, 1. lpp.).

7. *ITLOS* statūtu 16. pantā tiek pieprasīts *ITLOS* noteikt tā reglamentu, bet 20. pantā paredzēts, ka *ITLOS* ir pieejams Līgumslēdzējām pusēm.

8. Saskaņā ar *ITLOS* Reglamenta 133. pantu, kas attiecas uz *ITLOS* Jūras dibena Strīdu izšķiršanas palātas konsultatīvo slēdzienu, *ITLOS* uzaicina Jūras tiesību konvencijas Līgumslēdzējas puses iesniegt rakstiskus ziņojumus par jautājumu(-iem), kas uzdoti lūgumā sniegt konsultatīvu slēdzienu.

9. *ITLOS* Reglamenta 138. panta 1. punktā paredzēts, ka *ITLOS* “sniedz konsultatīvu slēdzienu par juridisku jautājumu, ja starptautiskā nolīgumā, kas attiecas uz [Jūras tiesību konvencijas] mērķiem, konkrēti paredzēts iesniegt [*ITLOS*] lūgumu sniegt šādu slēdzienu”. 138. panta 3. punktā ir paredzēts, ka šādos apstākļos *ITLOS* “piemēro *mutatis mutandis* 133. līdz 137. pantu”.

ES tiesību akti

Līgums par Eiropas Savienību

10. LES 13. panta 2. punktā paredzēts: “Katra iestāde darbojas saskaņā ar Līgumos noteiktajām pilnvarām un atbilstīgi tajos izklāstītajām procedūrām, nosacījumiem un mērķiem. Iestādes īsteno pilnīgu savstarpēju sadarbību.”

11. LES 16. panta 1. punkta otrajā teikumā noteikts, ka Padome “pilda politikas veidošanas un koordinēšanas funkcijas saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti Līgumos”. Pārējā 16. panta tekstā paredzēti vispārīgi noteikumi, kas reglamentē Padomes rīcību. It īpaši 16. panta 3. punktā paredzēts, ka, “ja vien Līgumos nav paredzēts citādi, Padome lēmumus pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu”.

12. LES 17. panta 1. punktā paredzēts:

“Komisija sekmē vispārējās [ES] intereses un šajā nolūkā uzņemas atbilstīgu iniciatīvu. Tā nodrošina Līgumu piemērošanu, kā arī iestāžu saskaņā ar Līgumiem pieņemto pasākumu piemērošanu. Tā uzrauga [ES] tiesību piemērošanu, ko kontrolē [ES] Tiesa. [...] Tā arī veic saskaņošanas, izpildvaras un vadības funkcijas, kas paredzētas Līgumos. Tā nodrošina [ES] ārējo pārstāvību, izņemot kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomu un citus Līgumos paredzētus gadījumus. [...]”

Līgums par Eiropas Savienības darbību

13. Eiropas Savienības ārējā darbība ir reglamentēta LESD Piektās daļas V sadaļā, kas attiecas uz starptautiskajiem nolīgumiem. Šis LESD sadaļas 216. un 217. pantā ES pilnvarota slēgt nolīgumus ar vienu vai vairākām trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām, un LESD 218. pantā noteikta procedūra, saskaņā ar kuru šādi nolīgumi jāapspriež sarunās un jānoslēdz. Attiecīgie noteikumi ir šādi:

“1. Neskarot 207. pantā paredzētos īpašos noteikumus [kopējo tirdzniecības politiku], [ES] nolīgumus ar trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām apspriež sarunās un noslēdz saskaņā ar turpmāk norādīto procedūru.

2. Padome atļauj sākt sarunas, pieņem sarunu norādes, atļauj nolīgumu parakstīšanu un noslēdz nolīgumus.

3. Komisija [...] sniedz ieteikumus Padomei, kura pieņem lēmumu, atļaujot sākt sarunas un [...] izvirzot [ES] sarunu vadītāju [...].

4. Padome var nolīguma sarunu vadītājam dot norādes [...].

5. Pēc sarunu vadītāja priekšlikuma Padome pieņem lēmumu, ar kuru atļauj parakstīt nolīgumu [..].
6. Padome pieņem lēmumu par nolīguma noslēgšanu pēc nolīguma sarunu vadītāja priekšlikuma.
7. Slēdzot nolīgumus, Padome, atkāpjoties no 5., 6. un 9. punkta, var pilnvarot sarunu vadītāju [ES] vārdā apstiprināt grozījumus tad, ja nolīgums paredz tos pieņemt ar vienkāršotu procedūru vai ja grozījumi jāpieņem ar attiecīgo nolīgumu izveidotai struktūrai. Padome var pievienot šim pilnvarojumam īpašus nosacījumus.
8. Padome, īstenojot šo procedūru, pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu.
Tā tomēr pieņem lēmumus vienprātīgi [norādītos apstākļos].
9. Padome pēc Komisijas [..] priekšlikuma pieņem lēmumu, ar ko [..] nosaka nostāju, kas [ES] vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus [tiesību aktus] ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus [tiesību aktus], kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.
10. Eiropas Parlamentu nekavējoties un pilnīgi informē visos procedūras posmos.
11. [Šajā punktā norādīta kārtība Tiesas atzinuma saņemšanai par to, vai paredzētais nolīgums ir saderīgs ar Līgumiem, un nelabvēlīga atzinuma sekas].”

14. LESD 263. panta pirmajā, otrajā un sestajā daļā ir paredzēts:

“[ES] Tiesa izskata jautājumus par to, cik likumīgi ir leģislatīvie akti, kā arī Padomes, Komisijas un Eiropas Centrālās bankas pieņemtie tiesību akti, izņemot ieteikumus un atzinumus, kā arī tādi Eiropas Parlamenta un Eiropadomes tiesību akti, kas pieņemti, lai radītu tiesiskas sekas attiecībā uz trešām personām. Tā pārbauda arī to [ES] struktūru aktu likumību, kuri rada tiesiskas sekas trešām personām.

Šajā nolūkā Tiesas jurisdikcijā ir kādas dalībvalsts, Eiropas Parlamenta, Padomes vai Komisijas celtas prasības sakarā ar kompetences trūkumu, būtisku procedūras noteikumu pārkāpumiem, Līgumu vai jebkuru ar to piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumiem, kā arī sakarā ar pilnvaru nepareizu izmantošanu.

[..]

Tiesvedība, ko paredz šis pants, atkarībā no apstākļiem jāuzsāk divos mēnešos pēc tam, kad vai nu tiesību akts publicēts vai darīts zināms attiecīgai personai, vai, ja tas nenotiek, tad no dienas, kad tas šai personai kļuvis zināms.”

15. Saskaņā ar LESD 264. pantu, ja prasība ir pamatota, tad Tiesa attiecīgo tiesību aktu pasludina par spēkā neesošu un, ja tā uzskata par vajadzīgu, tad nosaka, kuras no šā tiesību akta sekām jāuzskata par galīgām.

16. LESD 335. pantā ir noteikts: “Visās dalībvalstīs [ES] ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko šo valstu tiesību akti piešķir juridiskām personām; tā var iegūt vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesā. Šajā nolūkā [ES] pārstāv Komisija. Tomēr jautājumos, kas saistīti ar konkrētu iestāžu darbību, to pārstāv attiecīgās iestādes, ņemot vērā to administratīvo autonomiju.”

ANO Nolīgums par zivju krājumiem

17. Ar Padomes Lēmumu 98/414/EK³ ES noslēdza Nolīgumu par Jūras tiesību konvencijas noteikumu īstenošanu attiecībā uz mainīgas dislokācijas un tālu migrējošo zivju sugu krājumu saglabāšanu un apsaimniekošanu (“ANO Nolīgums par zivju krājumiem”). Lēmuma 98/414 3. pantā noteikts:

“Ja Kopiena uzsāk strīdu izšķiršanas procedūru, kas paredzēta [ANO Nolīgumā par zivju krājumiem], to pārstāv Komisija. Pirms jebkādu pasākumu veikšanas Komisija apspriežas ar dalībvalstīm, ņemot vērā saistošos procesuālos termiņus.”

18. *ITLOS* ir viena no jurisdikcijām, kurā var ierosināt šādu tiesvedību.

Tiesas statūti un Reglaments

19. Eiropas Savienības Tiesas statūtu (turpmāk tekstā – “Statūti”) 21. pantā ir paredzēts, ka pieteikumam Tiesai “vajadzības gadījumā [...] pievieno aktu, ko prasa atcelt [...]”.

20. Tiesas Reglamenta 120. un 122. pantā ir prasīts, lai prasības pieteikumā ietver, cita starpā, strīda priekšmetu, prasītāja prasījumus un pievieno, it īpaši, aktu, ko prasa atcelt.

21. 150. pantā noteikts, ka: “Tiesa pēc tiesneša referenta priekšlikuma jebkurā laikā pēc savas ierosmes, uzklusījusi puses un ģenerālvokātu, var lemt par absolūtu šķērsli tiesas procesam, izdodot motivētu rīkojumu.”

Strīda priekšvēsture

22. 2013. gada 28. martā *ITLOS* saņēma lūgumu sniegt konsultatīvu slēdzienu no starpvaldību organizācijas sadarbībai zivsaimniecības nozarē – Subreģionālās zivsaimniecības komisijas (turpmāk tekstā – “*SRFC*”), kas izveidota ar 1995. gada 29. marta Konvenciju starp Kaboverdi, Gambiju, Gvineju, Gvineju-Bisavu, Mauritāniju, Senegālu un Sjerraleoni⁴. Eiropas Savienība ir noslēgusi partnerattiecību nolīgumus zivsaimniecības jomā ar piecām no *SRFC* valstīm un ar divām no tām parakstītajos protokolos piešķirtas zvejas iespējas apmaiņā pret finansiālu ieguldījumu.

23. Šis lūgums, kas tika reģistrēts kā lieta Nr. 21, attiecas uz jautājumiem, kas būtībā ir saistīti ar karoga valstu, starptautisko aģentūru un piekrastes valstu tiesībām, pienākumiem un saistībām lietās par nelegālu, neregistrētu un neregulētu (“*NNN*”) zveju un par ilgtspējīgas apsaimniekošanas nodrošināšanu kopīgiem krājumiem un krājumiem, uz kuriem ir kopējas intereses.

24. 2013. gada 24. maijā *ITLOS* uzaicināja Jūras tiesību konvencijas Līgumslēdzējas puses iesniegt rakstiskus ziņojumus par iesniegtajiem jautājumiem, vēlākais, līdz 2013. gada 29. novembrim un nolēma rīkot mutvārdu procesu.

25. Padomē pieprasījums sniegt konsultatīvu slēdzienu vairākkārt tika apspriests divās darba grupās: Jūras tiesību jautājumu darba grupā (“*COMAR*”, galvenokārt attiecībā uz jurisdikcijas un pieņemamības jautājumiem un Iekšējās un ārējās zivsaimniecības politikas darba grupā (“*FISH*”) par jautājumu būtību. Sākotnējās diskusijās *COMAR* no 2013. gada aprīļa līdz jūlijam Komisija norādīja, ka tās dienesti apsvēra, vai ES vajadzētu iestāties lietā Nr. 21, un pēc vajadzības apņēmas konsultēties ar Padomi.

3 — Padomes 1998. gada 8. jūnija Lēmums 98/414/EK par Nolīguma par [Jūras tiesību konvencijas] noteikumu īstenošanu attiecībā uz mainīgas dislokācijas un tālu migrējošo zivju sugu krājumu saglabāšanu un apsaimniekošanu Eiropas Kopienas ratifikāciju (OV L 189, 14. lpp.).

4 — 1985. gada konvencija, kas parakstīta Dakarē, tika grozīta 1993. gada 14. jūlijā Prajā, Kaboverde. Konvencijas teksts, ar grozījumiem, ir pieejams vienīgi franču valodā, un ar to var iepazīties: <http://spscrp.org/Documents>.

26. 2013. gada 5. augustā Komisija pieņēma skaidri formulētu lēmumu⁵ iesniegt rakstiskus ziņojumus ES vārdā *ITLOS* lietā Nr. 21 un piedalīties mutvārdu procesā (1. pants). Tā deva norādījumu savam juridiskajam dienestam (2. pants). Šī lēmuma 9. apsvērumā tika minēts LESD 335. pants kā juridiskais pamats Komisijas dalībai ES vārdā un 11. apsvērumā norādīts, ka saskaņā ar pilnīgas sadarbības principu Komisijai ir jāinformē Padomes kompetentā darba grupa.

27. *FISH* sanāksmē 2013. gada 12. septembrī un *COMAR* sanāksmē 2013. gada 17. septembrī Komisija atkārtoti apstiprināja, ka tā iesniegtu rakstiskus apsvērumus ES vārdā, un argumentēja, ka saskaņā ar LESD 335. pantu Komisijas rīcībai nebija nepieciešams iepriekšējs Padomes apstiprinājums. *FISH* sanāksmē Padomes prezidējošā valsts norādīja, ka Padomei bija jāapstiprina ES vārdā iesniegtā iesnieguma saturs, kā arī aicināja Komisiju ne vēlāk kā līdz 2013. gada beigām iesniegt Padomei rakstiska ziņojuma projektu.

28. 2013. gada 22. oktobrī Komisija nosūtīja Padomes darba grupām pirmo darba dokumentu, norādot *ITLOS* iesniedzamā teksta galvenos virzienus. Šā dokumenta ievaddaļā ir citēts 2013. gada 5. augusta lēmums, kurā Komisija nolēma iesniegt apsvērumus ES vārdā lietā Nr. 21, atkārtotot, ka Padomes darba grupas tiks informētas saskaņā ar pilnīgas sadarbības principu. Komisija arī uzsvēra, ka pilnībā nems vērā visus dalībvalstu ierosinājumus un padomus, lai pārliecinošāk pierādītu ES taisnību.

29. Šis dokuments tika izskatīts *FISH* un *COMAR* attiecīgi 2013. gada 24. un 30. oktobrī, kad Komisija atkārtotā, ka tā neiesniegtu nekādu ziņojuma projektu iepriekšējai apstiprināšanai Padomē. Dokumenta pārstrādātās redakcijas tika apspriestas *FISH* sanāksmju laikā 2013. gada 15. un 22. novembrī. 2013. gada 27. novembrī, pamatojoties uz *FISH* sagatavoto ziņojumu, šis jautājums tika apspriests Pastāvīgo pārstāvju komitejā (“*Coreper*”). Dalībvalstu delegācijas un prezidējošā valsts uzstāja, ka tieši Padomei saskaņā ar politikas veidošanas funkcijām atbilstīgi LES 16. pantam bija jāizlemj, vai ES vajadzētu iesniegt apsvērumus, un, ja vajadzētu, tad jāapstiprina to saturs. Turklāt, ja Padome nevarētu apstiprināt nekādu nostāju par šādu iesniegšanu ES vārdā, tad nebūtu nekādas ES nostājas un nevarētu iesniegt nekādu iesniegumu. Komisija uzsvēra, ka nebija nepieciešams Padomes apstiprinājums un ka tā iesniegtu rakstisku ziņojumu *ITLOS*.

30. 2013. gada 29. novembrī, ņemot vērā no vairākām dalībvalstīm saņemtās atsauksmes, Komisija iesniedza rakstisku ziņojumu ES vārdā un nosūtīja kopiju Padomes sekretariātam, izmantojot e-pastu. No 2013. gada 18. līdz 29. novembrim septiņas dalībvalstis Jūras tiesību konvencijas dalībvalstu statusā bija iesniegušas rakstiskus ziņojumus *ITLOS*.

31. Pēc tam, pēc prasības pieteikuma iesniegšanas šajā lietā, Komisija 2014. gada 13. martā iesniedza papildu rakstisku ziņojumu rakstveida procesa otrajā kārtā un piedalījās mutvārdu procesā no 2014. gada 2. līdz 5. septembrim. *ITLOS* konsultatīvo slēdzienu pieņēma 2015. gada 2. aprīlī.

Tiesvedība, pamati un lietas dalībnieku prasījumi

32. 2014. gada 10. februārī iesniegtajā pieteikumā Padome izvirza divus pamatus. Pirmajā pamatā Padome apgalvo, ka uzdevums lemt par ES nostāju starptautiskajā tiesvedībā ietilpst tās kompetencē saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu vai, katrā ziņā, saskaņā ar LES 16. panta 1. punktu. Tādēļ Padome uzskata, ka Komisijai būtu jāsaņem iepriekšējs apstiprinājums, pirms tā ES vārdā nosūtītu rakstisku ziņojumu *ITLOS*. Otrajā pamatā Padome apsūdz Komisiju, ka tā nav ievērojusi LES 13. panta 2. punktā noteikto pilnīgas savstarpējas sadarbības pienākumu.

33. Tādēļ Padome lūdz Tiesu “atcelt Komisijas 2013. gada 29. novembra lēmumu iesniegt “Eiropas Komisijas rakstisku ziņojumu [ES] vārdā” [*ITLOS*] lietā [Nr.] 21” un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Padome precizē, ka tā nelūdz atcelt Komisijas ziņojumu.

5 — Lēmums C(2013) 4989 *final* (nav publicēts, “turpmāk tekstā – 2013. gada 5. augusta lēmums”).

34. Komisija lūdz Tiesu noraidīt prasības pieteikumu un piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Pakārtoti tā lūdz Tiesu paturēt spēkā Komisijas lēmuma sekas, līdz saprātīgā termiņā tiek pieņemts jauns lēmums.

35. Austrijas, Čehijas, Somijas, Francijas, Grieķijas, Lietuvas, Nīderlandes un Spānijas valdība ir iesniegušas [lūgumus] iestāties lietā Padomes atbalstam. 2015. gada 14. aprīļa tiesas sēdē lietas dalībnieku, Čehijas, Francijas, Nīderlandes, Spānijas un Apvienotās Karalistes valdības (pēdējā no minētajām arī atbalstīja Padomi) pārstāvji izteica mutvārdu paskaidrojumus. Šajā gadījumā Padome norādīja, ka tad, ja apstrīdētais lēmums tiktu atcelts, tā neiebilst pret Komisijas lūgumu paturēt spēkā tā sekas līdz jauna lēmuma pieņemšanai. Tiesas sēdē tika apspriests arī jautājums par pieņemamību.

Vērtējums

36. Kā jau norādīju, es uzskatu, ka Padomes prasība ir nepieņemama – tādu iemeslu dēļ, kurus izklāstīšu tālāk un kuri ir saistīti ar to, ka pārskatāmais akts nav apstrīdēts termiņā. Prasības pieņemamība ir jautājums, kas ir jāizvērtē Tiesai pēc savas ierosmes⁶. Principā un atbilstoši loģikai tas ir jāpārbauda, pirms pievērsos lietas būtībai. Tomēr laiku pa laikam šis jautājums ir apiets, kad, lai gan prasības pieņemamība šķita apšaubāma, Tiesa uzskatīja, ka ir vēlams taisīt nolēmumu par lietas būtību⁷.

37. Neiesaku šādi rīkoties šajā lietā, jo uzskatu, ka pieņemamības noteikumi jāpiemēro vienādi un neizmantojot rīcības brīvību. Tomēr atzīstu, ka lietas dalībnieki vēlas saņemt skaidru nolēmumu par svarīgo jautājumu par to Līgumos noteiktās attiecīgās kompetences un pienākumu apjomu tādā situācijā kā šī, kas ir izraisījusi strīdu. Tādēļ šiem jautājumiem pievērsīšos pēc savas argumentācijas izklāsta par pieņemamību, kam, manuprāt, vajadzētu būt noteicošam.

Pieņemamība

38. Padomes prasības pieteikums pamatots ar LESD 263. un 264. pantu; tajā Tiesai lūgts pārskatīt Komisijas tiesību akta likumību un pasludināt šo tiesību aktu par spēkā neesošu. Šādā tiesvedībā piemēro Statūtu 21. pantu un Tiesas Reglamenta 120. un 122. pantu.

39. Padome prasības pieteikumā lūdz atcelt “Komisijas 2013. gada 29. novembra lēmumu” ES vārdā iesniegt rakstisku ziņojumu *ITLOS* lietā Nr. 21. Pieteikumam nav pievienots šis “lēmums” nekādā veidā, tikai apliecināts, ka šis rakstiskais ziņojums 2013. gada 29. novembrī faktiski tika iesniegts *ITLOS*, kā arī Padome tajā pašā dienā tika informēta par šo iesniegšanu.

40. Tomēr tieši lēmums iesniegt rakstisku ziņojumu ir tikai un vienīgi tas tiesību akts, ko Padome lūdz atcelt. Padome prasības pieteikuma prasījuma zemsvītras piezīmē un vēlreiz replikas rakstā skaidri paziņo, kā tā nelūdz atcelt Komisijas [nosūtīto] ziņojumu *ITLOS*.

41. Ja Komisija 2013. gada 29. novembrī patiešām bija pieņēmusi lēmumu iesniegt rakstisku ziņojumu, tad tas varētu būt bijis, šķiet, tikai netiešs lēmums, jo nav pierādīts, ka tas ir izpausts kādā dokumentā vai pat mutvārdu izteikumos.

6 — Skat., piemēram, spriedumu Spānija/Padome (C-141/05, EU:C:2007:653, 29. punkts).

7 — Skat., piemēram, spriedumu Francija/Komisija (C-233/02, EU:C:2004:173, 26. punkts); skat. arī ģenerālvokāta F. Dž. Džeikobsa [F. G. Jacobs] minētos apsvērumus secinājumos lietā Itālija/Komisija (C-301/03, EU:C:2005:550, 61.–81. punkts).

42. Man tomēr šķiet skaidrs, ka šāds lēmums netika pieņemts. 2013. gada 5. augustā Komisija patiešām pieņēma skaidru, pamatotu lēmumu iesniegt rakstisku ziņojumu *ITLOS* lietā Nr. 21 un uzdeva juridiskajam dienestam īstenot šo lēmumu. Lai iesniegtu šo ziņojumu, nebija vajadzīgs nekāds papildu lēmums. Nav arī nekādu pierādījumu lietas materiālos, ka būtu ticis pieņemts kāds šāds rakstiskā formā ietverts vai neietverts lēmums. Nav ne mazākās norādes, ka Komisija 2013. gada 29. novembrī nolēma darīt kaut ko tādu, ko tā vēl nebija nolēmusi darīt šajā agrāk pieņemtajā lēmumā. Ir tikai neapšaubāms fakts, ka ziņojums patiešām tika iesniegts, un ir Komisijas elektroniskā pasta paziņojums, ar kuru Padome tiek informēta par šo ziņojumu.

43. Ja 2013. gada 29. novembrī nekāds lēmums netika pieņemts, tad tas nevar tikt atcelts – arī tā sekas nevar paturēt spēkā līdz jauna lēmuma pieņemšanai. Pārskatāmā tiesību akta neesamība ir absolūts šķērslis tiesas procesam lietā Tiesas Reglamenta 150. panta izpratnē⁸. Tas ir pareizi, vēl jo vairāk, ja vispār nav nekāda tiesību akta.

44. Saskaņā ar LESD 263. un 264. pantu noteiktās procedūras mērķi ir panākt, lai tiktu konstatēts, ka tiesību akts, kas rada juridiskas sekas ir (vai nav) spēkā neesošs. Šāds konstatējums būtu bezjēdzīgs un veltīga tiesas laika izšķiešana, ja tam pašam nevarētu būt jūtamu sekas. Šī procedūra nav paredzēta tam, lai sagatavotu tikai abstraktu paziņojumu par tiesību aktiem, ar kuriem tiek reglamentētas attiecības starp iestādēm, lai gan, protams, šādi paziņojumi iespējami būs tās argumentācijas neatņemama sastāvdaļa, ar kādu jālemj par tiesību akta spēkā esamību⁹. Atcelšanas procedūru nevar izmantot, lai iegūtu šādu nolēmumu, ja nav neviena tiesību akta, kura atcelšana var ietekmēt jebkuru juridisko nostāju. Tātad iestādēm uzmanīgi jāpārbauda procesuālās nostājas, pirms iesniegt prasības pieteikumus Tiesā, kas var neatbilst Līgumu, Statūtu vai Reglamenta prasībām.

45. Tomēr man šķiet, ka Padomes mērķis ir apstrīdēt Komisijas lēmumu principā iesniegt rakstisku ziņojumu *ITLOS*, pirms tam nesaņemot Padomes piekrišanu. Šķiet, ka tas nozīmē, ka tai būtu bijis jālūdz atcelt 2013. gada 5. augusta lēmumu, ar kuru šis principiālais lēmums tika pieņemts.

46. Ja Padome to būtu izdarījusi, tad saskaņā ar LESD 263. panta sesto punktu divu mēnešu termiņš tiesvedības uzsākšanai (pagarināts par vienotu desmit dienu termiņu, kas noteikts, pamatojoties uz apsvērumiem par attālumu saskaņā ar Tiesas Reglamenta 51. pantu) sāktos no dienas, kurā Padome uzzināja par 2013. gada 5. augusta lēmumu.

47. Saskaņā ar Komisijas teikto šis lēmums netika paziņots vai darīts zināms Padomei. Tomēr Padome bija skaidri un precīzi informēta par to un tā būtisko saturu Komisijas 2013. gada 22. oktobra pirmā darba dokumenta ievaddaļā¹⁰, kas tika apspriests Padomes *FISH* un *COMAR* darba grupu sanāksmēs attiecīgi 2013. gada 24. un 30. oktobrī, un līdz šim laikam Komisijai katrā ziņā bija jāuzzina par 2013. gada 5. augusta lēmumu. Šo sanāksmju rezultātā zuda arī visas iespējamās šaubas par to, kā Komisija interpretēja minēto lēmumu un kā to paredzēja īstenot. Komisijas nostāja bija skaidra un nepārprotama: tā nebūtu iesniegusi nekādu ziņojuma projektu iepriekšējai apstiprināšanai Padomē.

48. Padome nelūdza atcelt 2013. gada 5. augusta lēmumu 2 mēnešu un 10 dienu laikā no vēlākā iespējamā datuma, kurā tai varētu būt bijis zināms par šo lēmumu, un neiesniedza prasības pieteikumu šajā lietā līdz 2014. gada 10. februārim.

49. Tomēr labi apzinās, ka abi lietas dalībnieki šajā prasībā dedzīgi vēlas, lai tiktu taisīts nolēmums par to attiecīgo kompetenci un prerogatīvām, tāpat kā to vēlas visas dalībvalstis, kuras iestājušās lietā. Atzīstu arī to, ka šādai tiesību noteikšanai ir kardināla nozīme ES ārējās pārstāvības veikšanā un Tiesa agrāk ir izskatījusi līdzīgus būtiskus jautājumus pat tad, kad bija pārliecinošas norādes par

8 — Rikožums lietā *Brüggemann/ESK* (248/86, EU:C:1987:429, 6. punkts).

9 — Salīdzināt, citā kontekstā, loģisko pamatojumu, kas ir pamatā ar spriedumu *Foglia* (104/79, EU:C:1980:73) pamatotajam judikatūras virzienam.

10 — Tajā teikts: "Ar 2013. gada 5. augusta Lēmumu C(2013) 4989 Komisija nolēma [ES] vārdā iesniegt apsvērumus par subreģionālas struktūras pieprasījumu [...] par konsultatīvo slēdzienu [*ITLOS*]. Saskaņā ar lojālas sadarbības principu jāinformē kompetentā Padomes darba grupa."

nepieņemamību. Tādēļ tagad pievērsīšos būtisku jautājumu izskatīšanai, kas rodas tādos apstākļos kā šajā lietā, bet, to darot, neizteikšu savus apsvērumus par jautājumu, vai Komisijas lēmumu iesniegt rakstisku ziņojumu *ITLOS* lietā Nr. 21 vajadzētu atcelt – tas ir jautājums, uz kuru, manuprāt, šajā tiesvedībā nevar atbildēt manis minēto iemeslu dēļ.

Būtība

Sākotnējie apsvērumi

50. Vispirms man šajā lietā ir jāizskata divi sākotnējie aspekti: vai ir jāizlemj, vai ES ir ekskluzīva vai kopīga kompetence saistībā ar jautājumiem, kas tika izvirzīti *ITLOS*, un precīzs Padomes sūdzības saturs.

51. Pirmkārt, runājot par ekskluzīvu vai dalītu kompetenci: Padome piekrīt, ka uzdotie jautājumi vismaz daļēji skar jautājumus, kas ietilpst ES ekskluzīvajā kompetencē attiecībā uz jūras bioloģisko resursu saglabāšanu saskaņā ar Kopējo zivsaimniecības politiku LESD 3. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē. Tomēr Padome apgalvo, ka iepriekšējais jautājums par to, vai *ITLOS* jurisdikcijā ir sniegt konsultatīvus slēdzienus, pilnībā ir dalībvalstu kompetencē. Komisija uzskata, ka Eiropas Savienībai ir ekskluzīva kompetence saistībā ar uzdotajiem jautājumiem un ka ES ir kompetenta arī pieņemt nostāju par *ITLOS* jurisdikcijas apjomu.

52. Nav strīda par to, ka ES kā Jūras tiesību konvencijas līgumslēdzēja puse var izteikties *ITLOS*¹¹. Kā pamatoti norādīja Francijas valdība, tad galvenais jautājums šajā lietā ir: vai lemt par ES nostāju tiesā ir Komisijas vai arī Padomes kompetencē? Šis jautājums nav saistīts ar jautājumu par pilnvaru sadali starp ES un dalībvalstīm, un Padome nav iesniegusi sūdzību uz šī pamata. Tāpēc ierosinu, ka Tiesai nav jāizskata šis pēdējais minētais jautājums.

53. Otrkārt, kāds precīzi ir Padomes sūdzības saturs?

54. Izsakot to tik vienkārši, cik vien iespējams: Padome lūdz Tiesu izlemt, kurai iestādei saskaņā ar Līgumiem ir uzticēts uzdevums *izlemt* (atšķirībā no *izteikt*) ES nostāju *ITLOS* konsultatīvajā procesā.

55. Padome nepretendē uz to, ka tās prerogatīvās ir ietverta ES pārstāvība *ITLOS* vai kādā citā starptautiskajā tiesvedībā. Tā atzīst, ka šis uzdevums ir noteikts Komisijai, pamatojoties uz LESD 335. pantu (lasot vai nu atsevišķi, vai kopā ar LES 17. panta 1. punktu)¹². Tomēr tas ir atšķirīgs no jautājuma par to, kura iestāde ir kompetenta lemt par nostāju, ko Komisija tad ES vārdā pauž tiesu struktūrā, piemēram, *ITLOS*.

56. Šo secinājumu turpinājumā vispirms apskatīšu pēc kārtas to, vai i) LESD 218. panta 9. punkts piemērojams rakstisku ziņojumu iesniegšanai starptautiskajā tiesvedībā, kurā ES ir procesuāls statuss, un (ja tā nav) vai ii) LES 16. panta 1. punkts ir juridisks pamats paredzēt Padomes kompetenci lemt par šādu ziņojumu iesniegšanu. Tad apskatīšu pilnīgas sadarbības pienākumu. Visbeidzot, pievērsīšos LESD 335. panta piemērošanas jomai un robežām, kuru Komisija ir izmantojusi kā juridisku pamatu, iesniedzot rakstisku ziņojumu *ITLOS*.

11 — Skat. iepriekš 8. un 9. punktu.

12 — Gluži pretēji, vairākas dalībvalstis, kas iestājušās lietā, apgalvo, ka LESD 335. pants nav piemērojams šajā lietā, īpaši tāpēc, ka šī panta redakcijā Komisijai tikai dots uzdevums pārstāvēt ES noteiktos tiesvedības procesos, kas ierosināti dalībvalstu tiesās.

Pirmā pamata pirmā daļa: LESD 218. panta 9. punkts

57. Pirmā pamata pirmajā daļā Padome apgalvo, ka Komisija pārkāpa savas prerogatīvas saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, atbilstoši kuram Padomei pēc Komisijas priekšlikuma jānosaka nostāja, kas ES vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām. Padome uzskata, ka *ITLOS*, tostarp, ja tam ir pieprasīts pieņemt konsultatīvu slēdzienu, ir “struktūra” šī noteikuma izpratnē un pieņem tiesību aktus ar juridiskām sekām (kaut arī šīs sekas nav saistošas). Turklāt Padome apgalvo, ka kopš Lisabonas līguma stāšanās spēkā LESD 218. panta 9. punkts atšķirībā no tā priekšgājēja EK līguma 300. panta 2. punkta vairs nav *lex specialis* attiecībā uz starptautisku nolīgumu apspriešanu, parakstīšanu un noslēgšanu, bet drīzāk būtu jāinterpretē kā atsevišķs noteikums.

58. Komisija diskutē par LESD 218. panta 9. punkta piemērošanu tad, kad ES iestājas starptautiskajā tiesvedības procesā. Atbilstoši Komisijas interpretācijai šis noteikums attiecas uz lēmumu pieņemšanas struktūrām, kuras isteno starptautisko līgumu sagatavošanas un/vai kvazileģislatīvas funkcijas, kas ir noteiktas saskaņā ar starptautisku nolīgumu, lai ļautu izstrādāt šo nolīgumu, pieņemot virkni lēmumu šī nolīguma ietvaros. Termins “struktūra” LESD 218. panta 9. punktā neietver struktūras, kuras realizē tiesas funkcijas, jo šādas funkcijas neparedz jaunu normu radīšanu. Turklāt vārds “struktūrā” skaidri norāda, ka ES paustā nostāja *tiesā* nav iekļauta LESD 218. panta 9. punkta piemērošanas jomā.

59. Pirms pievēršos LESD 218. panta 9. punkta izstrādāšanas vēsturei, kontekstam un mērķiem, vispirms izskatīšu tā redakciju.

60. LESD 218. panta 9. punkts ir piemērojams vienīgi tad, ja ES vārdā ir jāapstiprina nostāja “kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā” un “ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus [tiesību aktus] ar juridiskām sekām”.

61. Manuprāt, Padomes pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida, jo tad, kad ES piedalās starptautiskos tiesvedības procesos, piemēram, *ITLOS* konsultatīvajā procesā, tā neformulē nostāju šajā struktūrā (lai kā arī to raksturotu), kas ir aicināta izšķirt strīdu, uz kuru attiecas tās jurisdikcija, vai pieņemt slēdzienu vienīgi par interpretācijas jautājumiem.

62. Šādos apstākļos ne ES, ne arī kāda cita persona, kurai ir procesuālais statuss šajā struktūrā, nepiedalās šīs struktūras apsvērumu veidošanā. Tā nepiedalās arī sprieduma vai kāda cita tiesas nolēmuma taisīšanā. Drīzāk lietas dalībnieks pauž savu nostāju par šo jautājumu, kas nodots izskatīšanai šai struktūrai, sniedzot (mutiskus un/vai rakstiskus) secinājumus, kas “adresēti” šai struktūrai (vai “iesniegti” tajā) ar mērķi ietekmēt tiesvedības iznākumu.

63. Pasaules Tirdzniecības Organizācijas (“PTO”) strīdu noregulēšanas sistēmas noteikumi palīdz izskaidrot robežšķirtni starp situāciju, kurā nostāja ES vārdā tiek pieņemta “struktūrā” (uz kuru attiecas LESD 218. panta 9. punkts), un situāciju, kad tā nav. Lai gan visi PTO dalībnieki, tostarp ES, ir pārstāvēti un piedalās Strīdu noregulēšanas institūcijas (turpmāk tekstā – “SNI”) lēmumu pieņemšanas procesos, tostarp, ja SNI pieņem paneļa un Apelācijas institūcijas ziņojumus (tā, ka tie kļūst juridiski saistoši)¹³, tie nepiedalās paneļa un Apelācijas institūcijas (attiecīgās) jurisdikcijas realizēšanā.

64. Šī interpretācija ir saderīga ar Tiesas spriedumu lietā C-399/12 (turpmāk tekstā – “*OIV* lieta”). Tiesa lēmusi, ka LESD 218. panta 9. punktu piemēro saistībā ar ieteikumiem, kas attiecas uz kopējās lauksaimniecības politikas jomu, par ko balso Starptautiskā vīnkopības un vīna organizācija (turpmāk tekstā – “*OIV*”) Ģenerālā asambleja, neskatoties uz to, ka ES (atšķirībā no tās dalībvalstīm) nevar oficiāli piedalīties *OIV* vadības struktūrā, jo nav *OIV* dalībniece. Tiesa īpaši atgādināja par savu

13 — Skat. Līguma par Pasaules Tirdzniecības Organizācijas izveidošanu IV panta 2. un 3. punktu, kā arī Vienošanās par noteikumiem un kārtību, kas reglamentē strīdu noregulēšanu, 16. panta 4. punktu un 17. panta 14. punktu.

judikatūru, saskaņā ar kuru, ja attiecīgā tiesību joma ir ES kompetencē, tad Savienībai, ja tā nav pievienojusies attiecīgajam starptautiskajam nolīgumam, nav liegts īstenot šo kompetenci, savās iestādēs nosakot nostāju, kas tās vārdā jāapstiprina ar šo nolīgumu izveidotā struktūrā, it īpaši ar dalībvalstu starpniecību, kas ir pievienojušās minētajam nolīgumam un solidarī rikojas Savienības interesēs¹⁴. Eiropas Savienības nostāja attiecībā uz ieteikumiem, ko jāpieņem OIV Ģenerālajai asamblejai, tādējādi “šajā struktūrā” bija jāpauž dalībvalstīm, darbojoties kopīgi ES interesēs.

65. Savukārt frāzē “ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus [tiesību aktus] ar juridiskām sekām” ir paredzēts konteksts, kādā lasāma frāze “kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā” (jo šis konteksts paskaidro, ka LESD 218. panta 9. punkta piemērošanas joma ir ierobežota ar situācijām, kad šī struktūra pieņem tiesību aktus ar juridiskām sekām). To nevar izmantot, lai pierādītu, ka LESD 218. panta 9. punkts ir piemērojams arī tad, kad ES piedalās starptautiskos tiesvedības procesos. Pieņemu, ka tiesu spriedumi un citi tiesas nolēmumi varētu arī būt “tiesību akti ar juridiskām sekām”. Savukārt Līguma terminoloģijā, vārdu “tiesību akts” parasti neizmanto, lai apzīmētu tiesvedības procesa iznākumu¹⁵, un pati Tiesa jau ir izmantojusi terminu “*acte juridictionnel*”, lai aprakstītu tiesas nolēmumu¹⁶. Turklāt, kaut arī konsultatīvam slēdzienam nav tieši tādas pašas juridiskas sekas kā saistošam tiesas nolēmumam par starptautiska nolīguma (vai jebkuras citas starptautisko tiesību normas, kas ir daļa no tiesību aktiem, kuri reglamentē strīda noregulēšanu un kuriem ir noteikta jurisdikcija) interpretāciju un piemērošanu, jāpiekrīt Komisijai, ka LESD 218. panta 9. punktā nav norādīts, ka tiesību akta juridiskajām sekām ir jābūt saistošām. Tāda bija arī Tiesas nostāja lietā OIV, kur tā piekrita, ka (nesaistoši) OIV ieteikumi varētu būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu viņa tirgus kopīgas organizācijas jomā un tādiem ieteikumiem, tostarp tādēļ, ka tie ir iestrādāti Savienības tiesībās, minētajā jomā ir juridiskas sekas¹⁷. Tādēļ būtu jābūt gataviem uzskatīt, ka ITLOS konsultatīvs slēdziens var būt “tiesību akts ar juridiskām sekām”, jo tajā ir ietverta tādas struktūras sniegta interpretācija, kurai ir tiesības to darīt, un informācija par saistību, kādas ir uzņemtas saskaņā ar Jūras tiesību konvenciju un citiem nolīgumiem, kurus ITLOS ir kompetenta interpretēt, piemēram, saskaņā ar ANO Nolīgumu par zivju krājumiem, nozīmi.

66. Tomēr šī plašā “tiesību aktu ar juridiskām sekām” interpretācija, lasot to atsevišķi, nevar mainīt izteicienu “kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā” nozīmi tā, lai iekļautu situācijas, kurās ES nepiedalās kādas struktūras šādu tiesību aktu pieņemšanā.

67. Atzīmēšu arī to, ka LESD 218. panta 7. punktā, “atkāpjoties” no LESD 218. panta 9. punkta, atļauts vēl vairāk vienkāršot šo procedūru, dodot Padomei tiesības pilnvarot sarunu vadītāju ES vārdā apstiprināt grozījumus tad, ja nolīgums paredz tos pieņemt ar vienkāršotu procedūru vai ja grozījumi jāpieņem ar attiecīgo nolīgumu izveidotai struktūrai.

68. Šī atkāpe ir pamatota, ja tiesību akti, kas minēti LESD 218. panta 9. punktā, ir jāapspriež Līgumslēdzējām pusēm “ar nolīgumu izveidotā struktūrā”. Tomēr skaidrs, ka konteksts ir tādu tekstu apspriešana un apstiprināšana, kuriem būs juridiskas sekas, nevis starptautiskā tiesvedība, kurā šādi tiesību akti tiek interpretēti.

69. Manu ierosināto “kādas struktūras” interpretāciju apstiprina arī LESD 218. panta 9. punkta izstrādāšanas vēsture.

14 — Spriedums Vācija/Padome (C-399/12, EU:C:2014:2258, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

15 — Termins “tiesību akts” (nevis “lēmums”) tiek izmantots arī LESD 218. panta 9. panta tulkojumā citās valodās, ko pārbaudīju (skat., it īpaši, “*acte*” franču valodā, “*actos*” spāņu valodā, “*Akte*” vācu valodā, “*akty*” vai “*actów*” poļu valodā, “*atos*” portugāļu valodā, “*sāādoksiä*” somu valodā, “*akter*” zviedru valodā), un (tāpat kā angļu valodā) *netiek* izmantots šajās valodās, kad Līgumu noteikumos minētas tiesas vai tribunāli. Skat., piemēram, LESD 67. panta 4. punktu: “[...] tiesas nolēmumu un ārpustiesas lēmumu savstarpējas atzišanas principu civillietās”; LESD 256. panta 1. punktu: “Par lēmumiem, ko Vispārējā tiesa pieņem [...]” un LESD 267. pantu: “Ja šādu jautājumu ierosina par lietu, ko izskata dalībvalsts tiesa, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt [...]”.

16 — Skat., piemēram, spriedumu *Köbler* (C-224/01, EU:C:2003:513, 26. punkts) un spriedumu Eiropas Kopiena (C-199/05, EU:C:2006:678, 33. punkts).

17 — Skat. spriedumu Vācija/Padome (C-399/12, EU:C:2014:2258, 63. un 64. punkts).

70. No šīs vēstures redzams, ka LESD 218. panta 9. punkts tika iekļauts tādēļ, ka daudzos divpusējos vai daudzpusējos starptautiskos nolīgumos, ar kuriem ES uzņēmās saistības pret trešām valstīm vai citām starptautiskām organizācijām, tika izveidotas struktūras, kurām uzticēts īstenot šos nolīgumus un kuras pilnvarotas pieņemt lēmumus ar (saistošām) juridiskajām sekām Līgumslēdzējām pusēm. Kāds no sākotnējiem piemēriem ir EEK un Turcijas Asociācijas padome¹⁸, kuras lēmumiem par Turcijas izcelsmes strādnieku tiesībām saskaņā ar Tiesas konstatēto var būt tiešas sekas ES tiesiskajā iekārtā¹⁹. Šo lēmumu statuss tāpēc parasti ir pielīdzināts to pamatā esošo starptautisko nolīgumu statusam, tātad tos var uzskatīt par ES tiesību papilddevotiem²⁰.

71. Pirms Amsterdamas līguma stāšanās spēkā nevienā konkrētā Līguma noteikumā nebija noteikta procedūra, kādā lemt par (toreizējās) EK nostāju šādās lēmumu pieņemšanas struktūrās. Ja starp iestādēm netika noslēgtas *ad hoc* vienošanās, tad parasti tika izmantota EKL 228. panta procedūra starptautisku nolīgumu noslēgšanai²¹.

72. Šī situācija tika uzskatīta par neapmierinošu, jo starptautisku nolīgumu noslēgšanas procedūrā tika prasīta Eiropas Parlamenta iepriekšēja piekrišana vai iepriekšējas konsultācijas ar to, tāpēc šī procedūra bija diezgan sīki izstrādāta. Tādēļ Komisija ierosināja izmantot vienkāršotu procedūru, ierobežojot Eiropas Parlamenta iesaistīšanos, lai nodrošinātu efektīvāku ES līdzdalību lēmumu pieņemšanas struktūrās, kas izveidotas saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem²². Amsterdamas līgumā šis mērķis daļēji tika sasniegts, grozot EK līguma 228. pantu (kas kļuva par EKL 300. pantu) un EK līguma 300. panta 2. punktu papildinot ar otro apakšpunktu (kas ir LESD 218. panta 9. punkta priekštecis). Tā tika izveidota vienkāršota procedūra, kurā nebija nepieciešama Eiropas Parlamenta piekrišana vai konsultācijas ar to, lai Padome pieņemtu lēmumu par “nostāju, kas Kopienas vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā [..], ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām [..]”. Tomēr EKL 300. panta 2. punkta otrā apakšpunkta piemērošanas joma būtībā tika ierobežota ar ES noslēgtajiem asociācijas līgumiem. Turklāt konsultācijas ar Eiropas Parlamentu vai tā piekrišana vēl aizvien bija nepieciešama, kad asociācijas padomes bija aicinātas pieņemt “lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu”.

73. Nicas līgumā šīs normas piemērošanas joma būtībā tika paplašināta tā, ka varēja izmantot vienkāršotu procedūru, lai izlemtu nostāju, ko pieņem Kopiena saskaņā ar *ikvienu* starptautisku vienošanos izveidotās struktūrās. Tāda vēl arvien ir pašreizējā situācija.

74. Tāpēc nevaru pieņemt, ka 218. panta 9. punkts ir atsevišķa norma, kā ierosina uzskatīt Padome. No šīs normas izstrādāšanas vēstures skaidri redzams, ka tā ir neatņemama to noteikumu daļa, kas piemērojami starptautisko nolīgumu noslēgšanai. Tās mērķis paliek identisks EK līguma 300. panta 2. punkta mērķim. Tajā ES atļauts izmantot vienkāršotu procedūru, lai piedalītos lēmumu

18 — Atbilstoši asociācijas līgumu modelim EEK un Turcijas Asociācijas padomes sastāvā ir gan Eiropas Savienības, gan Turcijas pārstāvji. EEK un Turcijas Asociācijas līguma (OV 1973, C 113, 2. lpp. [Īpašais izdevums latviešu valodā, 11. nodaļa, 11. sējums, 10.–11. lpp.]) 22. pantā Asociācijas padomei piešķirtas “lēmuma pieņemšanas tiesības” par šī līguma mērķu sasniegšanu, kas noteikti šajā līgumā.

19 — Skat. spriedumu *Sevince* (C-192/89, EU:C:1990:322, 17.–24. punkts).

20 — Skat. *inter alia*, Dashwood, A., “External Relations Provisions of the Amsterdam Treaty”, no: 35 *CMLRev.*, 1998, 1019. un 1026. lpp., un Martenczuk, B., “Decisions of Bodies Established by International Agreements and the Community Legal Order”, no: Kronenberger, V. (red.), *The European Union and the International Legal Order: Discord or Harmony?*, Hāga: TMC Asser Press, 2001, 141. un 157. lpp.

21 — Tāpēc tiesību aktus, ko jāpieņem šādām struktūrām, Tiesa uzskatīja par paredzētajiem nolīgumiem pašreizējā LESD 218. panta 11. punkta izpratnē, tādējādi ļaujot tai izvērtēt to saderību ar Līgumu noteikumiem pirms pieņemšanas. Skat. Tiesas atzinumu 2/92 (EU:C:1995:83, II-8. punkts) saistībā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas padomes trešo pārskatīto lēmumu par atteiksmi pret rezidentiem. Skat. arī ģenerāladvokāta P. Kruša Viljalona [*P. Cruz Villalón*] secinājumus lietā Vācija/Padome (C-399/12, EU:C:2014:289, 44. punkts).

22 — Skat. 26. punktu Komisijas atzinumā “Politiskās savienības nostiprināšana un gatavošanās paplašināšanai” (COM(96) 90, galīgā redakcija, 1996. gada 28. februāris) par 1996. gada Starpvaldību konferences rīkošanu grozījumu veikšanai Līgumos, kurā atzīmēts, ka ES “nebija gatava veikt sarunas starptautiskajās organizācijās un piedalīties to darbībā, kā tā aizvien vairāk tiek aicināta rīkoties. [..] [ES] sarunu pozīcijas ir vājinātas daudzās lietās”. Tādēļ Komisija ierosināja, ka “Līgumā jāiekļauj noteikumi, kuri skaidri paredzēti, lai ļautu ES runāt vienā balsī un tādējādi efektīvāk aizstāvēt visas būtiskās intereses”.

pieņemšanas procesā iestādēs, kuras izveidotas saskaņā ar starptautisku nolīgumu un aicinātas pieņemt tiesību aktus ar juridiskām sekām, izņemot tādus attiecīgos tiesību aktus, kas *papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu* (šādā gadījumā nepieciešams pirms tam iesaistīt Eiropas Parlamentu)²³.

75. Tādējādi manis ieteiktā interpretācija, pamatojoties gan uz tekstu, gan LESD 218. panta 9. punkta izstrādāšanas vēsturi, ir apstiprināta ar šīs normas vispārējo sistēmu.

76. Visbeidzot vēlos vērst uzmanību uz noteiktām juridiskām un praktiskām sekām, kas izrietētu no secinājuma, ka LESD 218. panta 9. punkts piemērojams ziņojumu iesniegšanai starptautiskajā tiesvedībā.

77. Pirmkārt, ar šo interpretāciju vairs nebūtu pieļaujami noteikumi, kas pašlaik atrodami ES sekundārajos tiesību aktos un atļauj Komisijai uzsākt strīdu izšķiršanas procedūru, vienīgi konsultējoties ar dalībvalstīm vai tās informējot.

78. Starp noteikumiem, kas tādā veidā tiktu atzīti par spēkā neesošiem, būtu Lēmuma 98/414²⁴ 3. pants un Padomes Regulas Nr. 3286/94, kurā izdarīti grozījumi (turpmāk tekstā – “Tirdzniecības šķēršļu regula” vai “TŠR”), 13. pants²⁵. Kopumā acīmredzami tiktu ierobežota Komisijas rīcības brīvība, kas tai pašlaik piešķirta, lai ierosinātu PTO tiesvedības procesus un piedalītos tajos²⁶.

79. Otrkārt, tā kā tiesvedībā stingri jāievēro procesuālie termiņi (atšķirībā no situācijas, kas parasti attiecas uz tiesību aktu apspriešanu, kas jāpieņem lēmumu pieņemšanas struktūrās), tad pastāv risks, ka Padome var nespēt panākt kvalificētu balsu vairākumu²⁷ attiecībā uz ES nostāju pietiekami ātri, lai varētu veikt procesuālu darbību ES vārdā. Tas novestu pie ES iespēju samazināšanas ietekmēt tās parakstīto starptautisko nolīgumu interpretāciju un piemērošanu. Šķiet, ka šāds rezultāts būtu pretējs Tiesas pašreizējai pieejai ES kā starptautiska procesa dalībnieces līdzdalībai, kas ilustrēta ar piemēru spriedumā *OIV* lietā²⁸.

80. Jāsecina, ka, tā kā ES nepiedalās lēmumu pieņemšanas procesā starptautiskajā tiesvedībā, tad LESD 218. panta 9. punkts nav paredzēts tādas situācijas aptveršanai, kurā ES iesniedz rakstiskus vai mutiskus ziņojumus šādā tiesvedībā. Tāpēc nav nepieciešams sīkāk izskatīt pārējos nosacījumus LESD 218. panta 9. punkta piemērošanai²⁹. Tāpēc ierosinu, ka Padomes pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

23 — Šajā sakarā skat. arī ģenerāladvokātes J. Kokotes [*J. Kokott*] secinājumus lietā Apvienotā Karaliste/Padome (C-81/13, EU:C:2014:2114, 97. punkts).

24 — Skat. iepriekš 17. punktu.

25 — Padomes 1994. gada 22. decembra Regula Nr. 3286/94, ar ko nosaka Kopienas procedūras kopējās tirdzniecības politikas jomā, lai nodrošinātu Kopienas tiesību īstenošanu saskaņā ar starptautiskās tirdzniecības noteikumiem, it īpaši tiem, kas ieviesti Pasaules Tirdzniecības Organizācijas aizgādībā (OV L 349, 71. lpp.), kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. janvāra Regulu (ES) Nr. 37/2014 ar ko attiecībā uz konkrētu pasākumu pieņemšanas procedūrām groza konkrētas regulas saistībā ar kopējo tirdzniecības politiku (OV L 18, 1. lpp.). Saskaņā ar 13. pantu Komisija, *inter alia*, ir pilnvarota pēc ES uzņēmumu, rūpniecības nozaru vai to apvienību sūdzības pieņemt lēmumus, kas attiecas uz PTO strīdu noregulēšanas procesa sākšanu un veikšanu pēc tam, kad ir informējusi dalībvalstis.

26 — Saskaņā ar PTO tīmekļa vietnē (https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/dispu_by_country_e.htm) norādīto, ES ir rīkojusies (atbilstoši situācijai 2015. gada 16. jūnijā) kā sūdzības iesniedzēja 95 lietās, kā atbildētāja 82 lietās un iestājusies kā trešā persona 149 lietās.

27 — LESD 218. panta 8. punktā noteikts, ka Padome, īstenojot šo procedūru, pieņem lēmumus ar kvalificētu balsu vairākumu. Tāds pats regulējums, protams, ir LES 16. panta 3. punktā.

28 — Spriedums Vācija/Padome (C-399/12, EU:C:2014:2258).

29 — Īsumā apskatīts iepriekš 65. punktā.

Pirmā pamata otrā daļa: LES 16. panta 1. punkts

81. Padome apgalvo, ka saskaņā ar LES 16. panta 1. punktu tā ir atbildīga par ES politikas noteikšanu. Saskaņā ar LES 17. pantu Komisijas funkcijas ietver šīs noteiktās politikas izpildi un (ja nepieciešams) ES ārējās pārstāvības nodrošināšanu šajā kontekstā. Lai gan Padome piekrīt, ka Komisijai ir jāpārstāv Eiropas Savienība *ITLOS* saskaņā ar LESD 335. pantu, kurā īpaši atspoguļots LES 17. panta 1. punkta sestais teikums, Padomes ekskluzīva pilnvara ir arī noteikt, vai ES vajadzētu paust savu nostāju, un, ja vajadzētu, tad vienoties par šādas nostājas saturu vai vismaz vispārējām aprisēm. Tā rezultātā, iesniedzot rakstiskus ziņojumus *ITLOS* bez Padomes apstiprinājuma, Komisija pārkāpa Padomes prerogatīvas saskaņā ar LES 16. panta 1. punktu. Komisija atbild, ka Padome ignorē atšķirību starp ārējo pārstāvību politiskos nolūkos (uz ko attiecas LES 17. panta 1. punkta sestais teikums un attiecībā uz kuru var būt būtisks LES 16. panta 1. punkts, ja ES politika vēl nav noteikta) un ES pārstāvību starptautiskā tribunālā (uz kuru attiecas LES 17. panta 1. punkta otrais teikums saistībā ar LESD 335. pantu).

82. Manuprāt, tas, vai šai Padomes pirmā pamata daļai ir jāpiekrīt, ir atkarīgs, pirmkārt, no tā, vai lēmuma pieņemšana par ES nostāju starptautiskā tiesvedībā ir jautājums par politikas veidošanu un, otrkārt, vai šādu funkciju izpilde ir “paredzēta Līgumos”.

83. Par pirmo no šiem nosacījumiem Padome, kuru atbalsta vairākas lietā iestājušās dalībvalstis, apgalvo, ka lēmums iesniegt rakstisku ziņojumu *ITLOS* bija politisks lēmums. Eiropas Savienībai nebija pienākuma piedalīties tiesvedībā. Tā kā pareiza atbilde uz lūgumu sniegt konsultatīvu slēdzienu nevar būt objektīvi un neitrāli izsecināta no attiecīgajiem tekstiem (it īpaši Jūras tiesību konvencijas), tad jebkuri ES iesniegtie dokumenti ir saistīti ar politisku izvēli, tostarp par iepriekšējiem jautājumiem attiecībā uz *ITLOS* vispārējo jurisdikciju un lūguma sniegt konsultatīvu slēdzienu pieņemamību.

84. Piekrītu, ka jebkuram ES iestādes tiesību aktam, it īpaši ārējās attiecībās, var būt politiskas sekas. Turklāt (starptautiskā) tiesvedībā iesniegtie dokumenti būtībā ietekmē lēmumu, kas izriet no šīs tiesvedības. Atkarībā no noteikumiem, kas reglamentē starptautisko tiesvedību, tās procesa dalībnieks, kura procesuālais statuss ļauj tam iestāties lietā, var, piemēram, apšaubīt piekritību, izteikt šaubas par dažu vai visu uzdoto jautājumu pieņemamību, ierosināt atbildes uz dažiem vai visiem šiem jautājumiem, vai koncentrēties uz vienu argumentu, nevis citu.

85. Tomēr, manuprāt, tas nebūt nenozīmē, ka starptautiskajā tiesvedībā iesniegtie materiāli saskaņā ar LES 16. panta 1. punktu ietilpst Padomes “politikas veidošanas funkcijās”³⁰.

86. Šajā lietā Padome jau bija izpildījusi savus “politikas veidošanas” pienākumus Jūras tiesību konvencijas ietvaros, pirms Komisija iesniedza rakstisku ziņojumu *ITLOS*.

30 — Šajā sakarā atzīmēšu, ka Padomei, šķiet, ir jāpieņem (vismaz pagaidām), ka šādu izvēli var likumīgi veikt Komisija, ierosinot strīdu noregulēšanas procesu, ievērojot TSR un Lēmuma 98/414 (attiecas uz ANO Nolīgumu par zivju krājumiem) 3. pantā noteiktās procesuālās prasības, nepārkāpjot LES 16. panta 1. punktu. Padome nav paskaidrojusi, kāpēc *ITLOS* konsultatīvais process (vai jebkurš cits starptautiskas tiesvedības process par šo jautājumu) būtu jāuztver citādāk.

87. Pirmkārt, ES kļuva par līgumslēdzēju pusi gan Jūras tiesību konvencijā, gan partnerattiecību nolīgumos zivsaimniecības nozarē ar piecām iepriekš aprakstītajām *SRFC* valstīm saskaņā ar procedūru, kādā Padome pilnībā izpildīja tos pienākumus, kādi tai paredzēti Līgumos³¹. Tātad tā it īpaši piekrita pakļauties to strīdu izšķiršanas noteikumiem³² un kopumā pasākumiem, kas attiecas uz to interpretācijas jurisdikciju. Saskaņā ar LESD 216. panta 2. punktu, šie starptautiskie nolīgumi ir saistoši ES un ir neatņemama ES tiesību sastāvdaļa³³.

88. Otrkārt, ES ir pieņēmusi dažādus iekšējos noteikumus, kas attiecas uz būtiskiem šo nolīgumu aspektiem. It īpaši, kā norādījusi Komisija, Padomes Regulas (EK) Nr. 1005/2008 noteikumi, kas attiecas uz NNN zveju, piemēram, definējot “nelegālo zveju”, tiek veidoti, pamatojoties uz iepriekš pastāvošajiem starptautiskajiem noteikumiem³⁴.

89. Ši ir “politikas veidošanas” izvēle, ko Padome ir izdarījusi saskaņā ar LES 16. panta 1. punktu, un īpašie procesuālie noteikumi Līgumos, kas aizsargā Padomes prerogativas attiecībā uz starptautisku nolīgumu apspriešanu, parakstīšanu un noslēgšanu.

90. Eiropas Savienības pašreizējo saistību saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, izmantojot starptautiskās tiesvedības, tostarp *ITLOS* konsultāciju procesu, sekojoša noskaidrošana un piemērošana vairumā gadījumu ir tikai Padomes agrākās “politiskās” izvēles sekas un tādējādi neprasa noteikt jaunu politiku.

91. Lai gan šī ir šāda situācija, tomēr nelabprāt piekristu, ka tas tā būs vienmēr. Tādējādi var paredzēt, ka saistībā ar starptautisko tiesvedību, kurā ES ir pastāvīgs procesuālais statuss, ES vajadzētu formulēt nostāju par jautājumu, kas vēl nav ietverts jau pastāvošajās ES saistībās saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem, kuri ir interpretējami (un piemērojami) šajā tiesvedībā, un nav ietverts arī kādos citos starptautisko tiesību aktu noteikumos, par kuriem ES ir jau formulējusi nostāju. Šādos apstākļos būtu jārespektē Padomes prerogativas. Tomēr man šķiet, ka šeit izskatāmais *ITLOS* tiesvedības process un ES iesniegtie materiāli attiecas uz jautājumiem, kas radušies Jūras tiesību konvencijas un ANO Nolīguma par zivju krājumiem darbības ietvaros.

92. Par otro nosacījumu, no kura atkarīga šī Padomes pamata daļa, man šķiet, ka jebkurā gadījumā Padome nevar atsaukties uz LES 16. panta 1. punkta otro teikumu atsevišķi no citiem Līgumu noteikumiem.

93. Uzskatu, ka frāzes “saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti Līgumos” interpretācija noteikti nozīmē, ka Padomes politikas veidošanas funkcijas nevar īstenot bez atsevišķa noteikuma (vai, attiecīgi, vairākiem noteikumiem) Līgumos, kas rada šīs pilnvaras, tādējādi ievērojot pilnvaru piešķiršanas principu.

31 — Skat. iepriekš 13. punktu. Ratificējot Jūras tiesību konvenciju ES vārdā, Padome atsauca, *inter alia*, uz EKL 113. pantu (kopējā tirdzniecības politika) un EKL 228. panta 2. un 3. punktu (starptautisko nolīgumu slēgšana). Padome arī atsauca uz EKL 300. panta 2. un 3. punktu (starptautisku nolīgumu slēgšana), kad tā pieņēma jaunākās Padomes regulas, ar kurām tika ratificēti zivsaimniecības nolīgumi ar *SRFC* valstīm. Agrākās regulas bija balstītas vienīgi uz Līguma noteikumiem par Kopējo zivsaimniecības politiku.

32 — ES vēl nav izvēlējusies vienu vai vairākus Jūras tiesību konvencijas 287. pantā noteiktos strīdus izšķiršanas ceļus sakarā ar Jūras tiesību konvencijas interpretāciju vai piemērošanu. Saskaņā ar Jūras tiesību konvencijas IV pielikuma 7. pantu tas nozīmē, ka tiek uzskatīts, ka ES ir piekritusi šķīrējtiesas procedūrai.

33 — Skat., piemēram, spriedumu *Air Transport Association of America* u.c. (C-366/10, EU:C:2011:864, 73. punkts).

34 — Saskaņā ar 30. pantu Padomes 2008. gada 29. septembra Regulā (EK) Nr. 1005/2008, ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju, un ar ko groza Regulas (EEK) Nr. 2847/93, (EK) Nr. 1936/2001 un (EK) Nr. 601/2004, un ar ko atceļ Regulas (EK) Nr. 1093/94 un (EK) Nr. 1447/1999, Komisija pieņēmusi ES NNN kuģu sarakstu (regulāri pārskatīts), kam pamatā ir saraksti, kas izveidoti reģionālajās zvejniecības pārvaldības organizācijās (“RZPO”): skat. Komisijas 2010. gada 28. maija Regulu (ES) Nr. 468/2010, ar ko izveido ES sarakstu ar kuģiem, kuri iesaistījušies nelegālā, neregistrētā un neregulētā zvejā (OV L 131, 22. lpp.). Arī ES ir īstenojusi RZPO pasākumus attiecībā uz dažām valstīm: skat., piemēram, Padomes 2004. gada 26. aprīļa Regulu (EK) Nr. 826/2004, ar ko aizliedz tādu Atlantijas zilo tunzivju (*Thunnus thynnus*) importu, kuru izcelsme ir Ekvatoriālajā Gvinejā un Sjerraleonē, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2092/2000 (OV L 127, 19. lpp.), kurā īstenoti Starptautiskās Atlantijas tunzivju saglabāšanas komisijas (*ICCAT*) ieteikumi, kuras līgumslēdzēja puse ir ES.

94. Tomēr nedomāju, ka cita noteikuma neesamība Līgumos, kuros noteikta Padomes loma attiecībā uz īpašiem instrumentiem, ar kuriem ES veic ārēju darbību (un ar kuriem var realizēt ES politiku), ir šķērslis tam, lai Padome, īstenojot savas prerogātas saskaņā ar LES 16. panta 1. punktu, lemtu par ES politiku ārējo attiecību jomā, kur vēl nepastāv pietiekama politika. Ja tā būtu, tad ES centieni efektīvi darboties būtu nopietni kavēti. Faktiski Līgumos nav ietverti atsevišķi noteikumi par daudziem ārējās darbības instrumentiem, ar kuru palīdzību var rīkoties ES, kas ir starptautisko tiesību subjekts³⁵. Efektīvā ārējā darbībā ES tomēr ir jāspēj izmantot dažādus instrumentus un, tā rīkojoties, ir jāievēro Padomes prerogātas.

95. Jāpiebilst, ka ja Līgumos ir paredzēti procesuālie noteikumi, saskaņā ar kuriem Padomei ir jārikojas attiecībā uz konkrētu ES ārējās darbības instrumentu, tad Padome nevar izmantot LES 16. panta 1. punktu, lai mazinātu šo noteikumu ietekmi³⁶. Tiesa ir apstiprinājusi, ka no LES 13. panta 2. punkta izriet, ka noteikumi par to, kādā veidā ES iestādēm jāpieņem lēmumi, ir paredzēti Līgumos un nav atkarīgi ne no dalībvalstu, ne arī pašu iestāžu rīcības brīvības³⁷.

96. Tomēr, kā jau paskaidroju iepriekš, lemjot par ES nostāju starptautiskajā tiesvedībā, šeit netika pieprasīts, lai Padome realizētu šīs prerogātas arī turpmāk.

97. Jāsecina, ka Padomes pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida.

Otrais pamats: LES 13. panta 2. punkts

98. Ar otro pamatu Padome apgalvo, ka ar Komisijas rīcību nepārprotami pārkāpts LES 13. panta 2. punkta otrajā teikumā noteiktais pilnīgas sadarbības princips. Padome uzskata, ka Komisija: i) saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu nebija iesniegusi priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko noteiktu *ITLOS* pauzamo ES nostāju, ii) nesadarbojās ar Padomi attiecībā uz gatavojamā ziņojuma saturu un iii) neņēma vērā Padomes viedokli, ka Padome nav vienojusies par ES nostāju, tāpēc *ITLOS* nevarēja iesniegt nekādu rakstisku ziņojumu, Pastāvīgo pārstāvju komitejas [*Coreper*] sanāsmē 2013. gada 27. novembrī paziņojot, ka tā turpināšot ar ziņojuma iesniegšanu, un pēc divām dienām tieši to izdarot. No savas puses Komisija uzsver, ka tā pastāvīgi un pilnīgi informēja Padomi un, cik vien iespējams, ņēma vērā sīkus komentārus no atsevišķām dalībvalstīm, kad Komisija sagatavoja rakstisku ziņojumu, ko iesniedza *ITLOS*.

99. Savstarpējas pilnīgas sadarbības pienākums saskaņā ar LES 13. panta 2. punkta otro teikumu tiek piemērots katrai iestādei Līgumu piešķirto pilnvaru robežās. Tāpēc ar to, piemēram, šīs pilnvaras netiek palielinātas vai samazinātas³⁸. Tādējādi, ja Līgumos ir paredzēts, ka Komisija ir kompetenta rīkoties bez Padomes apstiprinājuma, tad Komisijas pienākumu sadarboties ar Padomi nevar paplašināt tā, ka Komisijai netiek ļauts šādi rīkoties.

35 — Skat. arī manus secinājumus apvienotajās lietās Parlaments un Komisija/Padome (C-103/12 un C-165/12, EU:C:2014:334 (“Venecuēlas zivsaimniecība”), 107. un 108. punkts).

36 — Tāpat Eiropas Parlaments, kas saskaņā ar LES 14. panta 1. punktu “[..] veic politiskās kontroles un padomdevēja funkcijas saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti Līgumos”, nevar atsaukties uz šādi izteikto kompetenci, lai paplašinātu savu lomu saistībā ar starptautiskiem nolīgumiem, ko paredz LESD 218. pants. Šajā sakarā skat. spriedumu Parlaments/Padome (C-658/11, EU:C:2014:2025 (“Maurīcijas aizdomās turēto pirātu nodošana”), 54. un 55. punkts).

37 — Skat. spriedumu Parlaments/Padome (C-133/06, EU:C:2008:257 (“bēgļa statuss”), 54. punkts) un Komisija/Padome (C-28/12, EU:C:2015:282 (“jaukti nolīgumi”), 41. un 42. punkts).

38 — Spriedums Parlaments/Padome (C-48/14, EU:C:2015:91 (“radioaktīvo vielu lieta”), 57. un 58. punkts).

100. Manuprāt, Padomes otrā pamata pirmās un trešās daļas pamatā ir pieņēmums, ka, pareizi interpretējot LESD 218. panta 9. punktu, Komisijai vajadzēja Padomes iepriekšēju atļauju, lai iesniegtu ziņojumus *ITLOS* konsultatīvajā procesā, un nekāda līmeņa konsultācijas vai pilnīga sadarbība nevarēja novērst šo pārkāpumu. Tomēr, kā secināju, ja LESD 218. panta 9. punktā *netika* prasīts, lai Komisija iegūtu šādu iepriekšēju atļauju, tad Komisija nevar nebūt izpildījusi savu pilnīgas sadarbības pienākumu, kad neveica pasākumus, lai to iegūtu.

101. Par otro daļu uzskatu, ka pieejamie fakti liecina, ka, sagatavojot ziņojumu, Komisija patiešām konsultējās ar dalībvalstīm un Padomi un ņēma vērā to komentārus (tostarp tos, kas attiecas uz *ITLOS* jurisdikciju)³⁹, pirms tā iesniedza rakstisku ziņojumu ES vārdā *ITLOS* noteiktajā termiņā.

102. Šo iemeslu dēļ tāpēc secinu, ka arī otrais pamats ir jānoraida.

Papildu jautājums: LES 17. panta 1. punkts un LESD 335. pants

103. Ja LES 16. panta 1. punkts un LESD 218. panta 9. punkts nav piemērojami, tad Padomes pieteikums ir jānoraida: vismaz saskaņā ar šiem noteikumiem Padome jau ir formulējusi attiecīgo nostāju, un tās kompetencē nebija lemt par izskatāmā rakstiskā ziņojuma iesniegšanu. Bet vai šis secinājums nozīmē arī to, ka lēmums iesniegt šo ziņojumu bija pienācīgi pamatots, kā to apgalvo Komisija, ar LESD 335. pantu (lasot to kopā ar LES 17. panta 1. punktu) un tādējādi ietilpst Komisijas kompetencē? Ja LESD 335. pants nav piemērojams, vai Komisija tomēr bija tiesīga pieņemt šo lēmumu saskaņā ar LES 17. panta 1. punktu? Tagad apskatīšu šos divus jautājumus.

104. Ņemot vērā, ka attiecīgā ES nostāja jau pastāv, tad, manuprāt, Komisijas uzdevums ir saskaņā ar 17. panta 1. punktu īstenot šo nostāju, to realizējot un pārstāvot šo nostāju starptautiskā mērogā (tostarp starptautiskajā tiesvedībā). Galu galā Komisijas uzdevums ir veicināt ES vispārējās intereses un nodrošināt Līgumu, kā arī saskaņā ar tiem iestāžu pieņemto pasākumu piemērošanu⁴⁰.

105. Ja LES 335. pants vienkārši ir LES 17. panta 1. punktā paredzētā vispārējā principa īpaša izteikšana par ES interešu pārstāvību, tad LESD 335. pants, lasot to kopā ar LES 17. panta 1. punktu, dotu Komisijai tiesības lemt par rakstiskiem ziņojumiem, piemēram, tādiem kā šajā lietā izskatāmais.

106. Spriedumā *Reynolds Tobacco* Tiesa jau ir atzinusi, ka EKL 282. pantā (tagad LESD 335. pants), neraugoties uz frāzi “visās dalībvalstīs” šajā normā, “[...] ietverts vispārīgs princips, ka Kopienai ir tiesībspēja un ka šajā nolūkā to pārstāv Komisija”⁴¹. Šeit Tiesa atsaucās arī uz to, ka Komisijai ir jānodrošina, lai tiktu piemēroti Līguma noteikumi un pasākumi, kuri pieņemti saskaņā ar tiem (EK līguma 211. pants, tagad LES 17. panta 1. punkta otrais teikums). Tā rezultātā tiesa noraidīja apelāciju par Pirmās instances tiesas spriedumu⁴², kurā bija atzīta par nepieņemamu atcelšanas tiesvedība, ko ierosināja cigarešu ražotāji pret Komisijas lēmumu uzsākt tiesvedību trešās valsts tiesā (ASV) par šo ražotāju iespējamo iesaistīšanos kontrabandas sistēmā Eiropas Kopienas teritorijā. Komisija bija uzsākusi šo ASV tiesvedību bez Padomes iepriekšēja apstiprinājuma⁴³.

39 — Skat. tālāk 103.–115. punktu par Komisijas pilnvaru darbības jomu un apjomu saskaņā ar LESD 335. pantu.

40 — Skat. arī spriedumu *Reynolds Tobacco* u.c./Komisija (C-131/03 P (“*Reynolds Tobacco*”), EU:C:2006:541, 94. punkts).

41 — Spriedums *Reynolds Tobacco* u.c./Komisija (C-131/03 P, EU:C:2006:541, 94. punkts).

42 — Spriedums *Philip Morris International*/Komisija (T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 un T-272/01, EU:T:2003:6).

43 — Tiesa bija pilnībā informēta par šo faktu: Padome bija īpaši pievērsusi tam uzmanību savā procesuālajā rakstā par iestāšanos lietā Komisijas atbalstam.

107. Spriedumā *Reynolds Tobacco* Komisijas kompetencē saskaņā ar šiem noteikumiem tādējādi bija izlemēt – bez iepriekšēja Padomes apstiprinājuma – uzsākt tiesvedību trešās valsts tiesā un noteikt iesniegtās juridiskās prasības saturu un būtību. Šķiet, ka Tiesa uzskatīja, ka visi šie elementi ir ES “pārstāvība”, ko veic Komisija. Manuprāt, tas noteikti nozīmē, ka Tiesa *neuzskatīja* Komisijas kā vienas no ES galvenajām politiskajām institūcijām nozīmi par salīdzināmu ar advokāta (Komisija) lomu, kurš pārstāv savu klientu (ES).

108. Tiesa skaidri norādīja, ka Komisija pārstāv ES tāpēc, lai ES kā tiesību subjekts varētu darboties tiesvedībā. Atšķirībā no Padomes un Austrijas valdības neredzu pamatotu iemeslu, kāpēc Komisijas kompetences apjomam tādējādi pārstāvēt ES būtu jāatšķiras atkarībā no tiesas, kurā ES piedalās kā tiesvedības procesa dalībniece.

109. Mani arī nepārliecina Padomes arguments, ka, pretēji situācijai spriedumā *Reynolds Tobacco*, rakstiskie ziņojumi, kurus Komisija iesniedza *ITLOS*, neattiecas uz tās kā “Līgumu uzraudzītājas” lomu saskaņā ar LES 17. panta 1. punkta otro teikumu.

110. Patiesi, spriedumā *Reynolds Tobacco* civilprasībā Amerikas Savienotajās Valstīs būtībā tika lūgts saņemt zaudējumu atlīdzību no tabakas ražotāju uzņēmumiem par to iespējamo līdzdalību cigarešu kontrabandā Eiropas Kopienā, tādējādi izvairoties no muitas nodevu un PVN samaksas. Tādēļ Komisija rīkojās, lai aizsargātu muitas savienības integritāti un Eiropas Kopienas finanšu intereses⁴⁴.

111. Tomēr tas, ka, iesniedzot rakstiskus ziņojumus *ITLOS* lietā Nr. 21, Komisija necentās panākt līdzīgas tūlītējas praktiskās sekas iekšējā tirgus darbībai un ES budžetam, nenozīmē, ka tā nerīkojās atbilstoši savam pilnvarojumam saskaņā ar LES 17. panta 1. punkta otro teikumu.

112. Pirmkārt, lai gan *ITLOS* konsultatīvā procesa būtība noteikti atšķiras no prasības civillietā, kurā vēlas panākt finansiālas zaudējumu atlīdzības samaksu, abos gadījumos var rasties rezultāti, kas ietekmē ES. Tāpēc abos gadījumos Komisijai var vajadzēt uzņemties “atbilstīgu iniciatīvu” un “sekmēt vispārējās [ES] intereses”.

113. Otrkārt, Tiesa jau ir apstiprinājusi, ka Komisijas kā “Līgumu uzraudzītājas” kompetence ietver nodrošināšanu, lai trešā valsts pareizi piemērotu saistības, ko tā uzņēmusies saskaņā ar nolīgumu, kas noslēgts ar ES, izmantojot nolīgumā vai saskaņā ar to pieņemtajos lēmumos paredzētos līdzekļus⁴⁵, tostarp strīdu izšķiršanas procedūru⁴⁶. Atbilstoši tam nav saskatāms principiāls iemesls, lai no Komisijas kompetences izslēgtu pārstāvniecību starptautiskajā tiesvedībā.

114. Treškārt, *ITLOS* konsultatīvā slēdziena sniegšanai uzdotie jautājumi attiecās uz ES noslēgtā starptautiskā nolīguma (Jūras tiesību konvencijas), ES divpusējo zvejniecības nolīgumu ar trešām valstīm (it īpaši ar piecām *SRFC* dalībvalstīm) un ANO Nolīguma par zivju krājumiem interpretāciju. Visi šie starptautiskie instrumenti ir neatņemama ES tiesiskās iekārtas sastāvdaļa un ir saistoši iestādēm. Turklāt uzdotie specifiskie jautājumi saistīti ar jautājumu par vienlaicīgu piekrastes valsts un karoga valsts jurisdikciju, lai nodrošinātu pareizu jūras bioloģisko resursu saglabāšanu, it īpaši saistībā

44 — Skat. spriedumu *Philip Morris International/Komisija* (T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 un T-272/01, EU:T:2003:6, 1.–3. punkts).

45 — Spriedums *C.A.S./Komisija* (C-204/07 P, EU:C:2008:446, 95. punkts) (par Asociācijas līgumu ar Turciju) un rīkojums lietā *Mugraby/Padome un Komisija* (C-581/11 P, EU:C:2012:466, 68. punkts) (par Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu Nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienas un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Libānas Republiku, no otras puses, kas parakstīts Luksemburgā 2002. gada 17. jūnijā un apstiprināts Eiropas Kopienas vārdā ar Padomes 2006. gada 14. februāra Lēmuma 2006/356/EK 1. panta 1. punktu (OV L 143, 1. lpp.)).

46 — Skat. spriedumu *Kaufring u.c./Komisija* (T-186/97, T-187/97, no T-190/97 līdz T-192/97, T-210/97, T-211/97, no T-216/97 līdz T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 un T-147/99, EU:T:2001:133, 270. punkts).

ar cīņu pret NNN zveju, kas ir joma, kurā ES ir pieņemti konkrēti sekundārie tiesību akti, pamatojoties uz iepriekš pastāvošajām starptautiskajām normām⁴⁷. Tas, ka šādas tiesvedības gaitā var tikt izvirzīti papildu aspekti, kas attiecas uz vispārējiem jautājumiem (šajā gadījumā *ITLOS* jurisdikciju sniegt konsultatīvus slēdzienus un uzdoto jautājumu pieņemamību), ir raksturīgi ikvienai tiesvedībā.

115. Tādēļ uzskatu, ka LESD 335. pantā, skatot to kopā ar LES 17. panta 1. punkta otro teikumu, Komisijai ir paredzēts atbilstīgs juridiskais pamats, lai tā ES vārdā iesniegtu *ITLOS* rakstiskus un mutiskus ziņojumus.

Secinājumi

116. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus un Tiesas Reglamenta 138. un 140. pantu par tiesāšanās izdevumu sadali, iesaku Tiesai:

- noraidīt Eiropas Savienības Padomes prasību;
- piespriest Padomei segt savus un atlīdzināt Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus;
- piespriest Austrijas, Čehijas, Somijas, Francijas, Grieķijas, Lietuvas, Nīderlandes, Portugāles, Spānijas un Apvienotās Karalistes valdībai segt savus tiesāšanās izdevumus pašām.

47 — Skat., piemēram, iepriekš 88. punktu.